

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3C/81/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613201816
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Bejdová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8613201816.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Bejdová, v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, p r o t i žalovanému Y. L., N. XXX, XXX XX N., štátny občan SR, v konaní o zaplatenie sumy XXX,XX eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

V. v časti zmenkového úroku vo výške X,XX % denne z a s t a v u j e .

A. z a m i e t a .

M. konania žalovanému zo strany žalobcu n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

A. podaným návrhom na uplatnenie pohľadávky podľa čl. X ods. X W. X. parlamentu a C. (ES) č. XXX/XXXX, ktorým sa ustanovuje X. konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie: zmenkovej sumy vo výške XXX,XX eura, zmenkového úroku vo výške X,XX % denne zo sumy XXX,XX eura od XX.X.XXXX do zaplatenia, X % ročný úrok zo zmenkovej sumy XXX,XX eura od od X.X.XXXX do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške X/X % zmenkovej sumy, teda X,XX eur, náhrady trov konania v časti trov právneho zastúpenia vo výške XX,XX eur s H. a v časti zaplateného súdneho poplatku vo výške XX,XX eur.

W. odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa XX.XX.XXXX na zmenkovú sumu XXX,XX eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške X,XX % denne od XX.X.XXXX. K. zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote X rokov od vystavenia“. A. bola vystavená dňa XX.XX.XXXX (dátum vystavenia) na sumu XXX,XX eura, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s X,XX % denným úrokom od XX.X.XXXX. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. K. predložil zmenku k zaplateniu, pričom doposiaľ žalovaný neuhradil žiadnu sumu. V. zmenková

XC/XX/XXXX

- X -

listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. A. žiadal, aby súd podľa čl. X W. X. parlamentu a C. (ES) č. XXX/XXXX vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému do X dní uhradiť žalovanú zmenkovú istinu s príslušenstvom. W. nariadiť

pojednávaniu a k žalobe pripojil listinné dôkazy, a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovaným zo dňa XX.XX.XXXX na zmenkovú sumu XXX,XX eura.

L. mal za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre použitie spomínaného nariadenia X. parlamentu a C. (ES) č. XXX/XXXX z XX.X.XXXX, ktorým sa ustanovuje X. konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

T. čl. X ods. X citovaného nariadenia, sa totiž toto nariadenie uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje X.XXX X. bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. W. sa najmä na daňové, colné ani správne veci, ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci.

T. čl. X ods. X citovaného nariadenia, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

T. čl. X ods. X citovaného nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. L. alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadá niektorá zo strán. L. alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. H. odmietnutia sa uvedú písomne. K. proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

T. čl. X ods. X citovaného nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I. vzorového tlačiva C na odpoveď ako je uvedené v prílohe K..

V. tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom XX. M. dokumenty sa odošlú do XX dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

T. čl. X ods. X citovaného nariadenia, odporca odpovie do XX dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty a zašle ho späť súdu alebo tribunálu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

XC/XX/XXXX

- X -

V danom prípade po doručení vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súdu, jeho kópiu aj s prílohami a vzorovým tlačivom C na odpoveď súd doručil žalovanému, ktorá zásielku prevzal dňa X.XX.XXXX.

T. zástupca žalobcu predložil súdu dňa XX.XX.XXXX čiastočné späťvzatie návrhu, kedy vzal svoj návrh na začatie konania čiastočne späť, a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške X,XX % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške X,XX % a žalobca si v tomto konaní uplatňuje už len zmenkový úrok vo výške X,XX % denne.

T. § 96 ods. X O. s. p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

T. § 96 ods. X O. s. p. nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do XX dní od späťvzatia žaloby.

V. právny zástupca žalobcu zobral pred začatím pojednávania svoj návrh v časti zmenkového úroku vo výške X,XX % denne späť, preto súd konanie v tejto časti podľa § 96 ods. 1, X O.s.p., zastavil.

L. vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, úverovou zmluvou č. XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, so zmenkou zo dňa XX.XX.XXXX, ďalšími listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

T. § 101 ods. X O.s.p., na pojednávaní dňa XX.X.XXXX súd pokračoval v konaní v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý sa dňa XX.X.XXXX z neúčasti ospravedlnil. A. adresovaná žalovanému sa súdu vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote dňa XX.X.XXXX, preto súd podľa § 47 ods. X O.s.p., považoval zásielku za doručená dňa XX.X.XXXX.

T. zástupca žalobcu, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil z dôvodu kolízie s iným pojednávaním, ktorého sa zúčastňujú, zároveň hodnotil procesný postup súdu, ktorý vytýčil ústne pojednávanie, ako nesprávny, pričom uviedol svoje dôvody. A. uviedol, že nemá námietky, aby sa v tejto veci otvorilo pojednávanie bez jeho účasti a nežiadal odročiť pojednávanie z dôvodu jeho neprítomnosti.

Z písomnej povahy konania podľa W. č. XXX/XXXX (viď čl. X ods. 1, čl. 8, čl. X ods. 1) vyplýva, že by súd mal vo veci rozhodnúť bez ústneho pojednávania. T. sa však potreba ústneho pojednávania ukáže ako potrebná (nutná), alebo ak o to požiada niektorá zo strán, súd by mal nariadiť vo veci pojednávanie. W. je nariadiť ústne pojednávanie najmä vo veciach skutkovo a právne zložitých, v ktorých súd považuje za potrebné vec s účastníkmi prejednať za ich prítomnosti. V. súd v T. v iných veciach, týkajúcich sa toho žalobcu a plnenia zo zmenky bol toho názoru, že ak v predmetnej veci prvostupňový súd sám bez procesnej iniciatívy účastníkov realizoval ex offio prieskum uplatnených zmenkových nárokov aj z pohľadu samotnej kauzy, ktorá predchádzala vystaveniu zmenky, je povinný XC/XX/XXXX

- X -

poskytnúť pred svojím rozhodnutím priestor účastníkom konania, aby sa k týmto dôkazom vyjadrili.

H. XX.XX.XXXX bola uzavretá písomná úverová zmluva č. XXXXXXXX, ktorou veriteľ - T., s.r.o. poskytol úver vo výške XXX,XX eur žalovanému ako fyzickej osobe. A. sa zaviazal úver splatiť vo výške XXX,XX eur v XX mesačných splátkach po XX,XX eur počnúc dňom XX.X.XXXX. V zmluve nie je uvedený úrok, je uvedený len poplatok vo výške XXX,XX eur, ktorý nie je konkretizovaný a v zmluve nie je uvedená ani C., ani priemerná hodnota C.. V zmluve je ďalej uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania.

A. dňa XX.XX.XXXX vystavil vlastnú zmenku, obsahom ktorej je jeho záväzok zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti T., s.r.o., K.: XX XXX XXX, T. XX, XXX XX F. sumu XXX,XX eura a zmenkový úrok X,XX % denne od XX.X.XXXX. T. zmenka bola žalovaným vystavená ako vistazmenka a bola opatrená doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote X rokov od vystavenia“, pričom za miesto platenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť T., s.r.o. indosovala zmenku na rad žalobcu. N. má znaky vzorového tlačiva, do ktorého boli rukou vpísané údaje: dátum a miesto vystavenia, identifikačné údaje vystaviteľa, jeho podpis. A. suma vyjadrená číslom aj slovami a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku sú v listine uvedené odlišným strojovým písmom ako zvyšok vzorového tlačiva.

L. je z jeho činnosti známe, že k vyplneniu zmenky došlo na základe U. úverových podmienok pôvodného veriteľa, ktoré obsahujú dohodu o vyplnení zmenky. V nich sa uvádza nasledovne: „na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúcej z úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystaviteľ vystavil dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. C. je z takto vystavených zmeniek zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. C. má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. A. strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu X týchto podmienok stane dlh splatný okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas X po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. A. suma

bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. H. začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmeniek remitent tak, že ním bude deň, keď v zmysle bodu X týchto podmienok sa stal splatný celý dlh.“

T. konania je spor zo zmenky. L. preto predovšetkým skúmal, či zmenka spĺňa náležitosti v zmysle zákona č. XXX/XXXX Zb. o zmenkách a šekoch (ďalej len „A.“) a dospel k záveru, že zmenka spĺňa formálne náležitosti § 7X citovaného zákona.

XC/XX/XXXX

- 5 -

T. § 75 cit. zákona, vlastná zmenka obsahuje:

X. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;

X. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;

X. údaj zročnosti;

X. údaj miesta, kde sa má platiť;

X. meno toho komu alebo na rad koho sa má platiť;

X. dátum a miesto vystavenia zmenky;

X. podpis vystaviteľa.

I. zmenka je pojaté do vlastného textu listiny a je vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná; nachádza sa v nej bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, je v nej uvedený údaj zročnosti ako aj údaj miesta, kde sa má platiť, tiež meno toho na rad koho sa má platiť, obsahuje dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že žalobca nadobudol zmenku indosamentom od pôvodného veriteľa, na rad ktorého bola zmenka vystavená.

L. preskúmal predloženú zmenku a zistil, že spĺňa formálne náležitosti platnej zmenky, no aj napriek tejto skutočnosti podrobil súd súdnej kontrole aj dohodu o vyplňovacom práve zmenky vyplývajúcej zo U. úverových podmienok remitenta. E. už bolo konštatované, pri uzatváraní príslušnej úverovej zmluvy a v súvislosti s ňou aj vystavenie zmenky ide o spotrebiteľský právny vzťah, a preto je potrebné aplikovať aj normy na ochranu práv spotrebiteľov.

A. črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. D. poskytnutý právny predchodcom žalobcu túto charakteristiku nespĺňa. L. zmluvy o úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné úverové podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. T. predchodca žalobcu mal v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo preukázané, aby úver poskytol žalovanému za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy, má v prípade pochybností dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, resp. jeho právny nástupca. X. pochybnosti treba odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť preukázaný bezpečne spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. F. preukázaním nemôže v žiadnom prípade byť len všeobecný ničím nehovoriaci údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis má výkon povolania s uzatvorením konkrétnej zmluvy, a či dlžník pri uzatváraní zmluvy skutočne konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. M. dôkaznú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 1X0 ods. 2 veta prvá O.s.p. si žalobca nesplnil, čo má na posudzovanie právneho vzťahu vzniknutého medzi právny predchodcom žalobcu a žalovaným rovnaký vplyv, ako keby v zmluve účel jej uzatvorenia uvedený nebol.

T. § 52 ods. X I. zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy,

XC/XX/XXXX

- X -

spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

T. § 5X ods. 2 I. zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. I. zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

T. § 52 ods. X I. zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

T. § 52 ods. X I. zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

T. § 53 ods. X I. zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

T. § 5X ods. X I. zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

T. § X3 ods. 3 I. zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

T. § 53 ods. 5 I. zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

T. § 54 ods. X I. zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. L. sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

D. zmluvu, na zabezpečenie ktorej bola vystavená predmetná zmenka je potrebné posúdiť podľa zákona č. XXX/XXXX Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

T. § 4 ods. X citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o XC/XX/XXXX

- X -

spotrebiteľskom úvere.

I. náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. X citovaného zákona a medzi nimi pod písm. g/ je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, pod písm. h/ ročná úroková sadzba; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu a pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

T. § 4 ods. X citovaného zákona, pri nesplnení podmienok podľa ods. X je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. X písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

L. zastáva názor, že spotrebiteľovi sa musí poskytnúť ochrana pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami aj v prípade, ak sa uplatňuje právo zo zmenky. L. je totiž potrebné aplikovať čl. X ods. X smernice C. XX/XX/EHS a chrániť spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. U. z tohto princípu preto pri kolízii zmenkového práva so spotrebiteľskými právami žalovaného musí mať prednosť ochrana práv spotrebiteľa.

H. o vyplňovanom práve zmenky súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na § 53 ods. X I. zákonníka.

T. zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž nemá obligatórne náležitosti, ktoré sú uvedené v § 4 ods. X písm. g/, h/, i/, j/ zákona č. XXX/XXXX Z. z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda spotrebiteľ má vrátiť len sumu poskytnutého úveru. A. však túto skutočnosť nezohľadňuje a dokonca umožňuje aj vymáhať zmenkový úrok X,XX % denne, čo je ročne XX,XX %. W. takýto zmenkový úrok je v rozpore so zásadou dobrých mravov, čo spôsobuje jeho neplatnosť (§ 39 I. zákonníka v návaznosti na § 3 ods. X I. zákonníka). H. o vyplňovanom práve zmenky bola uvedená vo U., teda formulári, ktorý spracoval právny predchodca žalobcu a žalovaný nemal možnosť ich ovplyvniť. W. teda táto podmienka nebola individuálne dojednaná a nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa práve pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenia, ktoré sú v rozpore so zákonom (či už pre spomínanú neplatnosť dohody o zmenkovom úroku alebo pre dôsledok chýbajúcich obligatórnych náležitostí zmluvy). G. zmluvná podmienka je teda neplatná s poukazom na § X3 ods. 5 I. zákonníka. Ak je neplatná dohoda o vyplňacom práve blankozmenky, neplatná je aj samotná zmenka. M. záver možno prijať aj vzhľadom na právny záver vyslovený v rozsudku W. súdu SR XOb0 XXX/XXXX zo dňa X.X.XXXX. XC/XX/XXXX

- X -

W. súd v danom prípade mal za to, že z neplatnej úverovej zmluvy nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vyplnenie blankozmenky a neplatnosť úverovej zmluvy vyvodil z nerovnosti podmienok účastníkov zmluvy v dôsledku neprímerane vysokého poplatku za spracovanie a vedenie úveru, v dôsledku čoho považoval zmluvu za priečiacu sa dobrým mravom a zásadám poctivého obchodného styku.

V súvislosti s rozhodnutím v tejto veci je možné poukázať aj na rozhodnutie X. sp. zn. C XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX (S. sporiteľňa proti J. S.). V tomto konaní napriek tomu, že taktiež boli uplatnené práva zo zmenky súd skúmal postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. H. je aj list X. komisie z XX.X.XXXX pod č. XXXX/XXXX adresovaný L. republike s upozornením na nedodržiavanie spotrebiteľského práva EÚ a výslovne v liste sa spomína v tejto súvislosti obchodná spoločnosť T.. T. sa na jej praktiky, ktorými sa vymáhajú nezákonné pohľadávky založené na nekalých podmienkach a konkrétne sú spomenuté aj blankozmenky.

H. o vyplňacom práve blankozmenky a tým aj samotnú zmenku možno považovať za neplatnú aj pre obchádzanie zákona (§ 39 OZ). O obchádzanie zákona ide, ak právny úkon síce neodporuje výslovnému zneniu zákona, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. V danom prípade vystavením zmenky sa právny predchodca žalobcu snažil vyhnúť posudzovaniu platnosti úverovej zmluvy a aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch dôsledkom čoho je, že žalovaný by veriteľovi mal vrátiť len sumu poskytnutého úveru pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. M. postup žalobcu nemôže požívať právnu ochranu (§ 3 ods. X OZ) a keďže žalobca si uplatnil právo výslovne zo zmenky a tú súd považoval za neplatnú, jeho žalobu zamietol.

I. ex offo prieskumu uplatnených zmenkových nárokov, založeného na poskytnutí ochrany spotrebiteľovi podporujú aj aktuálne závery zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia W. súdu SR prijatého na zasadnutí dňa XX.XX.XXXX, podľa ktorého

„ I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

XC/XX/XXXX

- X -

K.. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje."

Y. dôvod pre zamietnutie žaloby je, že k vystaveniu zmenky došlo navyše aj v rozpore so zákonom č. XXX/XXXX Z. z., a to konkrétne § 4 ods. 6. T. citovaného ustanovenia v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje plniť dlh zmenkou alebo šekom. U. smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne XX % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. A. prijatú, resp. vyplatenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. G. tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

U. citované ustanovenie platilo aj v čase vystavenia tejto zmenky (viď aj L. stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia NS SR z októbra XXXX str. X). T. neho pri zabezpečovacej zmenke (čo je aj tento prípad) zmenková suma v čase vyplnenia zmenky nesmie presiahnuť aktuálnu výšku nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne XX % istiny poskytnutého úveru.

V danom prípade žalovanému bol poskytnutý úver vo výške XXX,XX eura, z čoho XX % je XXX,XX eur. A. by mohla byť vystavená len na sumu XXX,XX eur, vystavená však bola na XXX,XX eura. A. je preto v rozpore so zákonom, a preto s poukazom na § 39 OZ je absolútne neplatným právnym úkonom. M. aj z uvedenej právnej normy je vyvoditeľný záver, že nie je možné odčleňovať zmenku od noriem spotrebiteľského práva, teda ak je táto vydaná v rozpore so zákonom (v danom prípade so zákonom o spotrebiteľskom úvere), potom je neplatná v zmysle § 39 OZ.

Ak zmenka vznikla na zabezpečenie splnenia dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy ide o zmenku spotrebiteľskú, v rámci ktorej existujú odlišnosti oproti zmenke z iného právneho vzťahu. R. z týchto odlišností je zohľadnenie kauzy právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla. Y. odlišnosťou je ex offa súdna kontrola neprijateľnosti podmienok zmluvy, z ktorej zmenka vznikla a zmluvných podmienok jej vyplnenia. To platí aj v právnych veciach podľa nariadenia č. XXX/XXXX X. parlamentu a C., v ktorých je spotrebiteľ žalovaným subjektom. T. veriteľ - spoločnosť T., s.r.o. v mnohých prípadoch si v súdnych konaniach uplatňovala plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok napr. s ohľadom na výšku zmenkového úroku X,XX % denne, t. j. X,XX % ročne, ktorá okolnosť spôsobila mnohonásobné zvýšenie zadlženia spotrebiteľa, uplatňovala si neprimerane vysokú zmluvnú pokutu, administratívny poplatok v danom prípade predstavujúci takmer XXX %-nú výšku úveru, keď žalovanému bol poskytnutý úver XXX,XX eura na dobu XX mesiacov za poplatok XXX,XX eur.

XC/XX/XXXX

- XX -

Po vykonanom dokazovaní mal súd za to, že nie je možné priznať žalobcovi navrhované plnenie, pričom po čiastočnom späťvzatí žaloby žalobcom, o ktorom súd rozhodol v súlade s § 96 ods. 1, X O.s.p., žalobu zamietol. U. pritom, že súd je povinný v spotrebiteľských veciach skúmať aj právny vzťah, ktorý zmenka zabezpečuje a posudzovať ho podľa právnych predpisov, upravujúcich spotrebiteľské právo. A. o úvere medzi T., s.r.o., ako veriteľom a prvým majiteľom zmenky a žalovaným, ako dlžníkom, je absolútne neplatná. H. o vyplnení zmenky je neplatná, rovnako ako celá úverová zmluva. W. zmenka nemala byť veriteľom prijatá v zmysle § 4 ods. X zákona č. XXX/XXXX Z. z. v spojení s § 2X ods. 5 zák. č. XXX/XXXX Z. z.. T. prvého majiteľa zmenky je v rozpore s § 17 zákona č. XXX/XXXX Zb..

V časti, v ktorej súd konanie zastavil, rozhodol o trovách konania v súlade s § 146 ods. 2, veta prvá O.s.p, podľa ktorého ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. A. konania v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške X,XX % denne zaviniť samotný žalobca, preto by bol povinný uhradiť žalovanému trovy konania, pokiaľ by mu vznikli.

V časti, v ktorej súd žalobu zamietol, rozhodol o trovách konania v súlade s § X42 ods. 1 O.s.p. podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V predmetnom konaní mal úspech žalovaný, ktorému však v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy konania nevznikli a ani žiadne trovy konania si neuplatnil, preto súd trovy konania žalovanému zo strany žalobcu nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Svidník do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1. O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.).

3C/81/2013

- 11 -

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Vo Svidníku, dňa 27. mája 2016

JUDr. Anna Bejdová
samosudkyňa

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Dana Artimová